Çocuk PTSD Semptom Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk PTSD Semptom Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18779

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuk PTSD Semptom Ölçe?i (CPSS), çocuklarda ve ergenlerde Travma Sonras? Stres Bozuklu?u (TSSB) semptomlar?n?n ?iddetini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Ölçek, DSM kriterlerine uygun olarak semptom kümelerini (yeniden ya?ant?lama, kaç?nma ve a??r? uyar?lma) standardize edilmi? bir biçimde de?erlendirir.

Bu ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas?, 2014 y?l?nda Kadak, Boysan, Ceylan ve Çeri taraf?ndan yap?lm??t?r. Çal??ma, CPSS'nin Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??t?r. Bu psikometrik çal??ma, ölçe?in kültürel e?de?erli?ini sa?layarak, klinik de?erlendirmelerde ve ara?t?rmalarda kullan?m?n?n önünü açm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Çocuk PTSD Semptom Ölçe?i, CPSS, **TSSB**, Çocuk Psikolojisi, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Travma Sonras? Stres Bozuklu?u.

Yazarlar

Muhammed Tayyib Kadak, Murat Boysan, Nuriye Ceylan, Vedat Çeri.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, çocuklarda ve ergenlerde travmatik bir olaya maruz kal?nd?ktan sonra ortaya ç?kan TSSB semptomlar?n?n türünü ve ?iddet düzeyini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Ölçek, semptomlar?n s?kl???n? ve yo?unlu?unu nicel hale getirerek, klinisyenlerin tan? koyma süreçlerine ve tedaviye yan?t?n izlenmesine yard?mc? olmay? hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas?, CPSS'nin kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türk popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir biçimde kullan?labilirli?ini kan?tlamay? amaçlam??t?r. Bu sayede, uluslararas? literatürle kar??la?t?r?labilir, standardize edilmi? verilere ula??lmas? mümkün hale gelmi?tir.

Yap?

Çocuk PTSD Semptom Ölçe?i, TSSB'nin DSM-IV kriterlerine dayanan temel semptom kümelerini ölçmektedir. Geleneksel olarak, ölçek maddeleri üç ana alt boyutta toplan?r:

Yeniden Ya?ant?lama (Intrusion): Travmatik olay?n tekrarlayan, istemsiz an?lar?, kabuslar veya flashbackler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaç?nma ve Duygusal Küntle?me (Avoidance/Numbing): Travma ile ili?kili dü?üncelerden, duygulardan veya durumlardan kaç?nma çabalar? ve genel ilgi kayb?.
Artm?? Uyar?lma (Hyperarousal): Uyku sorunlar?, sinirlilik, a??r? tetikte olma durumu ve irkilme tepkilerinde abart?.

Ölçek, bu semptomlar?n son bir ay içerisindeki görülme s?kl???n? ve ?iddetini de?erlendirerek toplam bir TSSB ?iddet puan? sa?lamaktad?r.

Geçerlik

Kadak ve arkada?lar?n?n 2014 y?l?nda yay?mlanan uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?i detayl? olarak incelenmi?tir. Yap?lan do?rulay?c? faktör analizi (DFA), orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n (genellikle üç faktörlü model) Türk örnekleminde de kabul edilebilir uyum indeksleri gösterdi?ini ortaya koymu?tur. Bu bulgular, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü destekler.

Ayr?ca, ölçe?in ölçüt ba??ml? geçerli?ini desteklemek amac?yla, di?er klinik ölçeklerle olan korelasyonlar? incelenmi?tir. Bu analizler, CPSS puanlar?n?n, beklenen psikopatoloji ölçümleriyle anlaml? ve pozitif yönde ili?kili oldu?unu göstererek, ölçe?in klinik olarak ilgili oldu?u sonuçlar? do?rulam??t?r.

Güvenirlik

Çocuk PTSD Semptom Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun güvenirli?i, hem iç tutarl?l?k hem de test-tekrar test yöntemleri kullan?larak saptanm??t?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in genel puan? ve alt ölçekleri için yüksek Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?lar? rapor etmi?tir. Bu yüksek katsay?lar, ölçe?i olu?turan maddelerin tutarl? bir biçimde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in içsel olarak güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Ek olarak, test-tekrar test güvenirli?i analizleri, ölçek puanlar?n?n belirli bir zaman aral???nda kararl? kald???n? ve ölçüm sonuçlar?n?n zamana kar?? dayan?kl? oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu, ölçe?in klinik takip ve uzun süreli ara?t?rmalar için uygun oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinde, Çocuk PTSD Semptom Ölçe?i'nin faktör yap?s?n? do?rulamak amac?yla do?rulay?c? faktör analizleri (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in TSSB'nin teorik olarak beklenen semptom kümelerine (yeniden ya?ant?lama, kaç?nma ve a??r? uyar?lma) uygun olarak kümelendi?ini göstermi?tir. Analiz sonuçlar?, ölçe?in üç faktörlü yap?s?n?n Türk kültürüne uyum sa?lad???n? ve iyi bir model uyumu sergiledi?ini kan?tlam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation) / Öz Bildirim Ölçe?i

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kaynakta kesin derecelendirme bilgisi verilmemi?tir, ancak orijinal ölçek genellikle 4 veya 5 puanl? Likert format?ndad?r.)

Language Available: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Çocuklar ve Ergenler

Age Group: Genellikle 8-18 ya? aral???.

Population Details: Travmatik olaylara maruz kalm??, klinik ve non-klinik örneklemler üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, standardize edilmi? psikometrik araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk Ça?? Travmas?, Ergenlik, Psikopatoloji, Klinik De?erlendirme, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sa?lanmad?

Affiliation Email addresses: tayyibkadak@gmail.com (Sorumlu Yazar Muhammed Tayyib Kadak)

Correspondence Address: Sorumlu yazar?n kurumsal adresi yay?n referans?nda belirtilmi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2014

?zinler ve Ücret: Ölçe?in Türkçe versiyonunun kullan?m? için sorumlu yazar Muhammed Tayyib Kadak ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Orijinal ölçe?in telif haklar? ilgili kurulu?lara aittir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi, kaynak web sitesinden indirilebilir. Orijinal PDF'ye buradan ula??labilir: child-ptsd-symptom-scale-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Kadak, M. T., Boysan, M., Ceylan, N., & Çeri, V. (2014). Psychometric properties of the Turkish version of the Child PTSD Symptom Scale. *Comprehensive Psychiatry, 55*, 1435-1441. https://doi.org/10.1016/j.comppsych.2014.05.001

Çocuk PTSD Semptom Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri bu akademik giri?te sa?lanmam??t?r. Ölçe?i uygulamak veya maddelerini görmek için, sorumlu yazar Muhammed Tayyib Kadak ile ileti?ime geçilmesi veya ilgili akademik yay?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM